

Nr 343.

Av herr **Månsson** i Erlandsro m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 42, angående åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande.*

I proposition nr 42 angående åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 3,800,000 kronor att användas för utlämnande, i huvudsaklig överensstämmelse med angivna grunder, av visst tillägg till priset för 1931 års sockerbetsodling. Därest Svenska sockerfabriksaktiebolagets nu gällande priskurantpris å standardmärkt socker, 26 öre per kilogram, skulle bli normerande för betpriset vid innevarande års odling, kommer detta att uppgå till endast 1 krona 62 öre per deciton betor med 16 procents sockerhalt. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle odlarna erhålla ett pristillägg av 40 öre per deciton betor. Det slutliga priset skulle då uppgå till 2 kronor 2 öre vid en beräknad betskörd av 950,000 ton. Enligt de föreslagna grunderna skulle pristillägget ej utgå för mer än 90 procent av den av envar odlare kontrakterade arealen och endast i den mån kontraktspriset för 100 kilogram sextonprocentiga betor understiger 2 kronor 40 öre.

Det framhålles i Kungl. Maj:ts proposition, att de omständigheter, som föranledde 1930 års beslut om betodlingens stödande, fortfarande äro för handen, men att det av statsmedel utgående pristillägget måste begränsas av statsfinansiella hänsyn och för att i görligaste mån förebygga ett sådant överskridande av för ändamålet anvisat anslag, som skett under innevarande budgetår.

Kungl. Maj:ts förslag torde icke bliva till fyllest för ernående av betodling under innevarande år i normal omfattning. Med den tullhöjning å 8 öre per kilogram raffinerat socker, som föreslås i den av undertecknade biträdda motionen II:159, torde däremot detta syfte med stor sannolikhet uppnås, då betodlarna därigenom beräknas erhålla ett betpris för hela arealen ej understigande 2 kronor 45 öre per deciton betor med 16 procents sockerhalt. Då 1930 års riksdag emellertid ställt sig avvisande mot en stödaktion genom tullhöjning och funnit subvention med direkt anslag vara att föredraga samt Kungl. Maj:t vidhållit denna linje, hava vi, trots de stora betänkligheter vi hysa mot en dylik form för understöd, velat bereda riksdagen tillfälle att taga ställning jämväl till följande förslag, innebärande en kombination av tullhöjning och subvention med direkt anslag. Liksom det i ovannämnda motion framförda förslaget åsyf-

tar det nu föreliggande att åt odlarna säkerställa ett betpris för hela arealen ej understigande 2 kronor 45 öre per deciton betor med 16 procents sockerhalt.

Det synes oss icke finnas fog för att på sätt som i 1930 års riksdagsbeslut kom till uttryck framställa betänkligheter mot att ett extra stöd åt betodlingen påläggas sockrets konsumtionspris, ty vid en mindre tullhöjning av intill 13 kronor per 100 kilogram, som föreslagits i en annan av oss denna dag väckt motion, skulle sockret betinga ett pris, som med cirka 25 procent understiger det pris, som — skatten frändragen — gällde i genomsnitt året före kriget. Att konsumenterna skulle helt undgå att bidra till täckningen av de förluster, som genom abnorma förhållanden drabba producenterna, synes oss icke skäligt. Vi våga därför hoppas på, att riksdagen skall finna den föreslagna fördelningen av kostnaderna för stödaktionen på statskassan och konsumenterna rimlig.

Beträffande grunderna för sockerbetsodlingens stödjande på angivna sätt torde i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i omförmälda motion nr 159 därutinnan föreslagits, varjämte torde gälla, att sockerfabriksaktiebolagen äga att under den tid, tilläggen av dem utbetalas, successivt och i avräkning av förslagsanslaget i fråga utfå medel för ändamålet mot redovisningsskyldighet, att bolagen senast den 15 mars 1932 hava att avgiva slutredovisning samt att bolagen förpliktas tillhandahålla allt det material, som är erforderligt för statens kontroll av slutredovisningens riktighet.

På grund av det sålunda anförda hemställa vi, att riksdagen måtte besluta,

att bevilja för budgetåret 1931/1932 ett extra förslagsanslag av 3,800,000 kronor för utlämnande av tillägg till priset för 1931 års sockerbetsodling i den mån detsamma understiger 2 kronor 45 öre för 100 kilogram sockerbetor med 16 procents sockerhalt,

samt att beträffande grunderna för sockerbetsodlingens stödjande på ovan angivna sätt de särskilda villkor skola gälla, varom ovan nämnts.

Stockholm den 9 februari 1931.

Nils Månsson.

Erik W. Ljung.

Harry Weibull.

Karl Wirsell.